

УДК 347.7

Галина Нагорняк, Руслан Купріюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ПРАВ ВІНАХІДНИКІВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Halyna Nahornyak, Ruslan Kupriyuk

PROBLEMS OF PROTECTION RIGHTS OF AN INVENTOR OF INTELLECTUAL PROPERTY

Проблеми охорони інтелектуальної власності сьогодні вийшли в світі на перший план і стали вже не просто юридичними або комерційними питаннями. Унаслідок всеосяжної інтелектуалізації сучасної світової економіки вони дедалі більше стають політичною проблемою, пов'язаною з економічною безпекою та вимагають стратегічних підходів до їх вирішення.

На основі активної участі в роботі Світової організації інтелектуальної власності в питаннях охорони інтелектуальної власності в мережі Інтернет, у сферах енергетики, освітлення, потрібно буде внести відповідні доповнення до Програми розвитку державної системи охорони інтелектуальної власності в Україні, спрямовані на підготовку нормативно-правових актів у цих сферах.

Однією з проблем, що гостро постала, є присвоєння прав на інтелектуальну власність підприємствами і установами на яких проводяться дослідження, розробка, виробництво і впровадження винаходів. Це не є справедливо стосовно авторів, ось чому потрібно розробити систему економічних стимулів (податкових, кредитних, страхових) для комерціалізації науково-технічних досягнень, стимулювання та заохочення праці винахідників.

Потрібно вирішити в Україні питання щодо порядку й ефективного регулювання розмірів винагороди авторам винаходів, оскільки «винаходити в Україні не вигідно». Запровадження виплат авторам, різного роду премій та винагород, також одноразової винагороди за винахід, відрахування певного (встановленого державою) відсотка з прибутків, що приносить його винахід, встановлення певних пільг на придбання продукції, у якій використовується об'єкт інтелектуальної власності.

Окрім фінансової сторони мотивування працівників потрібно також і нематеріальне винагородження за працю. Можливе стимулювання у вигляді усної або письмової похвали, вручення грамот, відзнак, надання права самостійності у виборі наукової тематики досліджень, членства в наукових товариствах, участь у наукових конференціях з доповідями про винахід, зміна статусу підрозділу і керівництва в залежності від успіху інновації, підвищення на посаді.

Потрібно впровадити сучасні технології управління процесами охорони інтелектуальної власності. Цьому сприяло б створення централізованого комп'ютерного банку даних щодо фірмових найменувань, зареєстрованих на території України; впровадження новітніх інформаційних технологій, зокрема щодо патентної бібліотеки громадського користування. Департамент інтелектуальної власності впритул займається питанням створення Інтернет-біржі, у рамках якої передбачається електронний доступ до баз даних про винаходи.

Використана література:

1. Грин'єв В.Ф. Инновационный менеджмент: Уч. Пособие / В.Ф. Грин'єв.– К.: МАУП, 2000. – 148 с.
2. Право інтелектуальної власності / За ред. О. А. Светоцького. - Київ: «Інюре», 2004.